

บทคัดย่อ

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ผลการใช้โปรแกรมสุขศึกษาในการดูแลสุขภาพตนเอง ของมารดา หลังคลอด ในโรงพยาบาลสว่างอารมณ์ จังหวัดอุทัยธานี
ผู้วิจัย	นางนาคยา เกษมสงคราม
คณะกรรมการที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.ธานี เกสทอง , ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ธนศ มีศรีสวัสดิ์
สาขา	การส่งเสริมสุขภาพ
ปีการศึกษา	2548

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อ

- 1) เปรียบเทียบ ความรู้เกี่ยวกับการดูแลตนเองหลังคลอดของมารดาครรภ์แรก ก่อนกับหลังการใช้โปรแกรมสุขศึกษา
- 2) ศึกษาพฤติกรรมเกี่ยวกับการดูแลตนเองหลังคลอดของมารดาครรภ์แรก หลังการใช้โปรแกรมสุขศึกษา

กลุ่มตัวอย่างได้แก่ มารดาหลังคลอด ที่มาคลอดปกติที่โรงพยาบาลสว่างอารมณ์ จังหวัดอุทัยธานี ตามคุณสมบัติที่กำหนด จำนวน 30 คน มีอายุครรภ์อยู่ในช่วง 36 – 41 สัปดาห์ เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แผนการสอนสุขศึกษา แผ่นพับ ภาพแสดงการบริหารร่างกายหลังคลอด วิดีทัศน์เกี่ยวกับการบริหารร่างกายหลังคลอด แบบสอบถามความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพตนเองหลังคลอด แบบสอบถามและแบบสังเกตการปฏิบัติตัวของมารดาหลังคลอด โดยคัดเลือกแบบสอบถามความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพตนเองหลังคลอดที่ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน และทดสอบความเชื่อมั่นได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ 0.79 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ การทดสอบแบบที

ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า

1. มารดาหลังคลอด มีระดับคะแนนความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพตนเองหลังคลอด โดยรวมอยู่ในระดับดีหลังได้รับการใช้โปรแกรมสุขศึกษา
2. มารดาหลังคลอด มีพฤติกรรมเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพตนเองหลังคลอดโดยรวมอยู่ในระดับดีหลังได้รับการใช้โปรแกรมสุขศึกษา

Abstract

Thesis Title	The Results of Health Education Program in Postpartum Self – care in Sawang Arom Hospital, Uthai Thani Province
Researcher	Mrs. Nattaya Kasemsongkram
Advisory Committee	Assoc. Prof. Dr. Thane Gesthong Asst. Prof. Thanat Meesrisawas
Program	Health Promotion
Academic Year	2005

The purpose of this study research was to:

- 1) Compare the knowledge concerning postpartum self – care before and after receiving health education program.
- 2) Study health behaviors of postpartum self – care after receiving health education program.

The subjects were 30 postpartum of primiparas whose gestational age ranged between 36-41 weeks and having normal labour without complication at Sawang Arom Hospital, Uthai Thani Province. They were selected by way of purposive sampling one group study. The research instruments were instruction plans, folders concerning health education for postpartum self – care, pictures and a VCD of postpartum exercises, questionnaire and a postpartum observation form. The questionnaire's content validity was reviewed by a panel of five experts and its consistency coefficient was 0.79. Data were analyzed using percentage, mean, standard deviation and t – test.

The research findings showed:

1. As a whole the postpartum had a good level of mean score of the total knowledge of postpartum self – care after gaining health education program .
2. The postpartum self – care behaviors were at a good level of total health behaviors after gaining health education program .

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำ และความช่วยเหลือ ตลอดจนการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ เป็นอย่างดียิ่งจาก รศ.ดร.ธานี เกสทอง ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผศ.ธนัส มีศรีสวัสดิ์ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งผู้วิจัยซาบซึ้งในความเมตตาและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ และการวิจัยในครั้งนี้ ได้รับความอนุเคราะห์จากมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ มอบทุนอุดหนุนงานวิจัยบางส่วน ผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็นที่ดีและมีประโยชน์ในการนำมาปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขอขอบพระคุณคณะผู้บริหาร โรงพยาบาลสว่างอารมณ์ มารดาหลังคลอดในโรงพยาบาลสว่างอารมณ์ ที่ให้ความร่วมมืออย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูล และขอขอบคุณเพื่อนนักศึกษาปริญญาโท สาขาการส่งเสริมสุขภาพ รุ่นที่ 1 คุณกมลฉัตร นุศยารัศมี ผู้ช่วยสาธารณสุขอำเภอหนองขาหย่าง จังหวัดอุทัยธานี ตลอดจนผู้ร่วมงาน ผู้ช่วยผู้วิจัย และผู้มีพระคุณอีกหลายท่านที่ได้มีส่วนช่วยเหลือและเป็นกำลังใจจนสามารถทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี

และท้ายนี้ ขอกราบขอบพระคุณ คุณแม่พวง เกษมสงคราม ผู้ให้ความรัก กำลังใจ เอาใจใส่ และส่งเสริม สนับสนุน ให้ได้เข้ารับการศึกษาดังแต่ต้น จนสำเร็จการศึกษา

คุณค่าและประโยชน์ใดๆ ที่พึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณอันยิ่งใหญ่ของบิดา มารดา บุรพจารย์ ตลอดจนผู้มีอุปการะคุณ ที่มีส่วนช่วยในการวางรากฐานการศึกษาให้กับผู้วิจัย

นาดชา เกษมสงคราม